

Minnesanteckningar från dialogmöte om livsmedelskedjan 6 april 2020

55 externa deltagare. Huvudsakligen från regioner och länsstyrelser men också Jordbruksverket, Arbetsförmedlingen, LRF och Livsmedelsföretagen.

Medverkande från Tillväxtverket: Anna Manhem-Laurin, Minna Rydgård, Anita Sandell och Eva Johansson

Tillväxtverket, Jordbruksverket, LRF, Arbetsförmedlingen och Västra Götalandsregionen informerade om pågående arbete. Se bifogade presentationer.

Tillväxtverket åtog sig att kalla till kortare dialogmöten 1 gång per månad samt att samla in och skicka ut information med viss regelbundenhet mellan mötena. Framför allt önskas information om läget och om vad som händer nationell och dialog om regionala initiativ och goda exempel.

Vi är tacksamma om ni skickar in information som ni vill dela, tips och länkar till goda exempel etc till: minna.rydgard@tillvaxtverket.se
Samma sak och samma adress om ni har kollegor eller andra som vill delta i kommande dialogmöten.

Nästa möte blir den 4 maj 13.00 – senast 14.30.

Önskemål fördes fram om mer information om: Arbetsförmedlingens insatser, Gröna jobb och projektet Mer mat – Fler jobb.

Frågor som lyftes under mötet

Akuta behov:

- Säkerställa arbetskraftstillgången för att hålla igång produktionen. Gäller framför allt trädgårdsnäringen och skogen.
- Kreativa lösningar för att sänka kostnaden för arbetskraft för företagen (som inte kan ta in sina vanliga säsongsarbetare).
- Underlätta matchning av varslade mot de lediga jobben (även under korttidsarbete). Information om hur man gör i förhållande till arbetsrätts- och arbetsmiljöregler mm. Listor på företag som behöver anställa mm.
- Livsmedelsindustrins största risk är hög sjukfrånvaro. Särskilt känsligt är nyckelkompetenser som tekniker inom automation-, underhåll- och produktion.

Tips i den akuta situationen:

- VGR använder 1:1 medel för att finansiera utbildningsinsatser inkl 70% av deltagarnas lön.
- Stöd till företag att ställa om från att leverera till restaurangnäringen till att leverera till dagligvaruhandeln.
- Använda projektmedel för att ge stöd till hårt drabbade branscher, 1:1-medel

(dock ej matfiskproduktion).

- Företagsakuter och företagsjourer via kommunalförbund, Almi mfl.
- Stöd till företag att använda de statliga stöden (Korttid osv.)
- Lunchkuponger (via app etc) till gymnasieelever stöttar den lokala restaurangnäringen och familjer med sämre ekonomi.
- Kompetensdelning mellan tillverknings- och livsmedelsindustrin finns det exempel på i Stockholmsområdet.

Långsiktiga behov:

- Det behövs utbildningar i det formella utbildningssystemet inriktade på livsmedelsindustrins behov.
- SNI-koderna är ett bekymmer då det inte går att skilja ut livsmedelskedjans yrken,
- Analyser av regelverken behöver omfatta EU-nivån.

Kort från presentationerna, se också bifogade presentationer

Tillväxtverket

Tillväxtverkets uppdrag inom livsmedel, är ganska nytt och har lite olyckligt inte kommit igång riktigt som det var tänkt men innehåller dessa delar:

- Samordning av den nationella och de regionala livsmedelsstrategierna
- Analyser av den samlade regelgivningen för livsmedelskedjan
- Förenkling genom utveckling av verksamt.se
- Analys av kompetensförsörjningsbehov och genomförandet av åtgärder
- Förmedla bidrag till Sweden Food Arena

Under den pågående krisen har Tillväxtverket framför allt fått fokusera på uppdraget att informera om, handlägga och betala ut stödet till företag för Korttidsarbete. Mer information här: <https://tillvaxtverket.se/om-tillvaxtverket/samlad-information-om-covid-19/korttidsarbete/ansok-om-korttidsarbete.html>

Jordbruksverket

Jordbruksverkets presentation innehåller uppgifter om såväl konstaterad påverkan och befarad påverkan. Utifrån dem har man följande förslag på åtgärder:

- EU – gröna korridorer
- Förenklad intygsskrivning-elektroniskt inom EU
- Enskild dispens transport av djur till slakt
- Dispenser för djursjukvård och animalieproduktion
- Kontrollvägledning
- Anpassad kontrollverksamhet

Man bjuder in till tematräffar i höst:

- **Företagsutveckling genom innovation**
10 september i Lund
- **Vilt/viltsvin**
23 september i Kalmar
- **Kompetensförsörjning**
6 oktober i Gävle
- **Regler och villkor - bemötande och kalibrering av kontrollen**
22 oktober i Katrineholm

LRF

Problemet med kompetens till livsmedelsbranschen är ett känt problem sen tidigare som nu accentueras under krisen. LRF har dialog med regeringskansliet. Nu samhällsviktig sektor. EU har utfärdat en rekommendation att man ska kunna flytta arbetskraft mellan länderna. Dock bara en rekommendation.

Det behövs cirka 8 000 personer till säsongarbete. LRF bedömer att det är stor risk att 5000 kommer att saknas.

LRF presenterade också kort hur man i projektet Nya nätverk för jobb på landet nu ställer om för att kunna hjälpa till med kompetensmatchning med fokus på säsongarbete. <https://www.lrf.se/om-lrf/uppdrag-vision-och-vardegrund/lrfs-integrationsarbete/nya-natverk-for-jobb-pa-landet/>

Länk till projektet Mer mat – fler jobb: <https://www.lrf.se/foretagande/mer-mat--fler-jobb/om-mer-mat--fler-jobb/>

Arbetsförmedlingen

- Vi har förberett möjligheten att snabbt utöka korta utbildningar inom gröna näringar för att kunna möta ett eventuellt behov. Strategin är att ha något att sätta in direkt när/om efterfrågan på utbildningar kommer, istället för att vänta på att något ska hända. Utbildningsleverantören Hvilan tar därför tillsammans med Arbetsförmedlingen nu fram korta arbetsmarknadsutbildningar på distans för att möta en del av behovet. Utbildningarna handlar om att ge kunskap i hur olika grödor ska sås, hanteras, skördas och paketeras, samt beskärning av bärbuskar och gödsling av odlingar. Utbildningarna är på någon dag och deltagarna ska därefter direkt kunna få anställning inom trädgårdsnäringen.
- Vi erbjuder möjligheten till snabbintervjuer - en ny och unik digital rekryteringstjänst från Arbetsförmedlingen, som kombinerar livevideosamtal med ett antal smarta HR-funktioner/verktyg. Den främsta fördelen med tjänsten är att den breddar urvalet vid rekryteringar. Arbetsgivaren får möjlighet att träffa fler kandidater på kort tid, och upptäcka kandidater bortom deras CV.
- #jobbjustnu - Många arbetsgivare behöver omedelbar hjälp samtidigt som allt fler personer behöver ett nytt eller tillfälligt jobb. I Platsbankens har vi därför börjat samla annonser för arbetssökande som är tillgängliga för ett #jobbjustnu. Listan fylls på när arbetsgivare använder #jobbjustnu i fritexten i annonsen. Vi vill uppmana arbetsgivare att använda #jobbjustnu i annonser för den här typen av jobb. Arbetssökande och arbetsgivare kommer informeras om #jobbjustnu genom bland annat nyhetsbrev och sociala medier.

Västra Götalandsregionen

- Covid-19 skapar olika typer av utmaningar i de olika livsmedelssektorerna
 - Brist på arbetskraft (?)
 - Brist på likviditet
 - Brist på råvaror (?)
- Stor vilja i Västra Götaland att stötta företagen
- Det offentliga kan bistå med:
 - Information och lägesbeskrivningar
 - Utbildningar (t ex med statliga 1:1-medel)
 - Matchning genom arbete i branschråd etc.

- Utvecklingsprojekt

Länktips!

Så här gör man i Österåker kring gymnasimaten

www.landsbygdsnatverket.se/mattanken/laravandra/inspirerandeexempel/exempel/icoronatiderlunchladatillallagymnasieeleveriosteraker.5.133d82dd1711d6547a2e14d6.html

Ett exempel på hur man löst gymnasimaten i Kalmar

<https://www.kalmar.se/arkiv/nyhetsarkiv/nyheter/2020-03-19-atgarder-for-att-stotta-kalmars-naringsliv.html>